

GABINET MARSZAŁKA SENATU

wpłynęło dn. 14.05.2013r.

nr. 2263 podpis MPiŁ Warszawa, dnia 13 maja 2013 r.

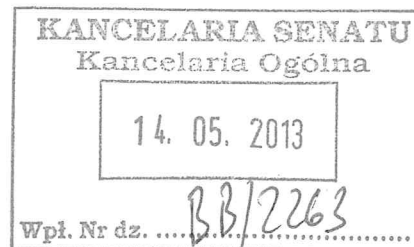
WICEPREZES
URZĘDU ZAMÓWIEŃ PUBLICZNYCH

Dariusz Piasta

UZP/DP/L-ASII/2862/13

KW-4248/13

S. P. Rojel
SEKRETARIAT
Biura Prac Senackich
wpłynęło dn. 15.05.13
nr. 4133 podpis *[Signature]*

Szanowny Pan
Bogdan Borusewicz
Marszałek Senatu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

W nawiązaniu do oświadczenia złożonego przez senatora Ryszarda Knosali na 30 posiedzeniu Senatu w dniu 4 kwietnia 2013 r. w przedmiocie problemów ze stosowaniem przez jednostki naukowo-badawcze przepisów ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. - Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2010 r. Nr 113, poz. 759 z późn. zm.), przekazanego pismem z dnia 8 kwietnia 2013 r. (znak: BPS/043-30-1239/13), uprzejmie wyjaśniam, co następuje.

I. Na wstępie chciałbym podkreślić, iż Prezes Urzędu Zamówień Publicznych podejmuje na bieżąco inicjatywy legislacyjne w zakresie zmian ustawy - Prawo zamówień publicznych, mające na celu jej dostosowanie do nowych wyzwań i problemów, jakie pojawiają się w trakcie realizacji zamówień publicznych.

W dniu 25 kwietnia 2013 r. został skierowany do rozpatrzenia przez Komitet Stały Rady Ministrów projekt ustawy o zmianie ustawy - Prawo zamówień publicznych, który przewiduje m.in. podniesienie podstawowego progu, od którego powstaje obowiązek stosowania ustawy - Prawo zamówień publicznych, z 14 000 euro do 20 000 euro.

Ponadto, został przygotowany projekt założeń projektu ustawy o zmianie ustawy - Prawo zamówień publicznych, który pismem z dnia 11 kwietnia 2013 r. został przekazany do konsultacji społecznych i uzgodnień międzyresortowych. Przedmiotowy projekt uwzględnia częściowo rozwiązania postulowane przez środowiska naukowe, co w sposób realny może przyczynić się do odformalizowania procesu udzielania zamówień publicznych z zachowaniem celów tego systemu oraz zasad prawa europejskiego. Zaproponowane w projekcie zmiany przyczynią się do większej konkurencyjności i przejrzystości procedur, przyspieszenia i zmniejszenia kosztów organizowania postępowań przez zamawiających, w tym jednostki badawcze, oraz ułatwienia ubiegania się o zamówienia publiczne przez wykonawców.

Jednocześnie, wychodząc naprzeciw oczekiwaniom środowisk naukowych oraz w wyniku prowadzonych uzgodnień międzyresortowych nad projektem założeń do projektu

ustawy - Prawo zamówień publicznych oraz projektem ustawy o zmianie ustawy – Prawo zamówień publicznych w zakresie podniesienia podstawowego progu, przewiduje się dokonanie zmian w systemie zamówień publicznych pod kątem potrzeb środowisk naukowych w następujących kwestiach:

- rozszerzenia przesłanek zastosowania zamówienia w trybie z wolnej ręki w zakresie zamówień na dostawy rzeczy wytwarzanych w celach badawczych, doświadczalnych i rozwojowych, dotyczącej sytuacji, gdy mogą być one świadczone tylko przez jednego wykonawcę,
- wprowadzenia możliwości unieważnienia postępowania o udzielenie zamówienia publicznego w związku z nieprzyznaniem „grantów” naukowych na sfinansowanie danego zamówienia z dziedziny badań i rozwoju,
- wprowadzenia zakazu dokonywania podziału zamówienia na części wyłącznie w zakresie możliwych do wcześniejszego zaplanowania przez zamawiającego dostaw lub usług (art. 32 ust. 2 PZP),
- wykreślenie progu wartościowego dla zamówień określonych w art. 67 ust. 1 pkt 7 ustawy - Prawa zamówień publicznych,
- wprowadzenia zmian w wyłączeniu obowiązku stosowania ustawy do zamówień na badania i rozwój, których rezultaty nie stanowią wyłącznej korzyści (obecnie: wartości) zamawiającego,
- odformalizowania trybu negocjacji bez ogłoszenia, które umożliwią udzielanie także zamówień w dziedzinach naukowo – badawczych.

Mając na względzie konieczność możliwie szybkiego wejścia w życie ww. rozwiązań zostanie zaproponowane rozszerzenie projektu ustawy o zmianie ustawy – Prawo zamówień publicznych (KRM-10-42-13), dotyczącego dolnego progu stosowania ustawy – Prawo zamówień publicznych o ww. propozycje uregulowań.

II. W zakresie wniosków zawartych w oświadczeniu Pana Senatora chciałbym przedstawić następujące wyjaśnienia.

1. Podnoszona przez środowiska naukowe propozycja wyłączenia obowiązku stosowania ustawy PZP w odniesieniu do jednostek naukowo-badawczych nie jest możliwa do przeprowadzenia ze względu na niezgodność takiego rozwiązania z prawem Unii Europejskiej. Wskazać należy, iż w toku prac nad projektem o zmianie ustawy – Prawo zamówień publicznych, który przewiduje podniesienie podstawowego progu, od którego powstaje obowiązek stosowania ustawy - Prawo zamówień publicznych, Urząd dokonał szczegółowej analizy ustawodawstwa państw członkowskich UE w zakresie zróżnicowania progów zamówień w szczególności ze względu na ich zakres w dziedzinie badań naukowych lub prac rozwojowych. Z dostępnych danych wynika, iż w żadnym państwie członkowskim UE nie ma szczególnego uprzywilejowania dla zamówień w dziedzinie badań naukowych lub prac rozwojowych, ani w postaci stosowania szczególnego progu dla tych zamówień, ani też ze względu na podmioty zajmujące się dziedziną badań naukowych lub prac rozwojowych.

Rozwiązaniem problemów w sprawnym prowadzeniu procesu udzielania zamówień publicznych nie powinno być całkowite wyłączenie obowiązku stosowania ustawy

gwarantującego niedyskryminujący dostęp wykonawców do zamówień publicznych oraz racjonalność i przejrzystość wydatkowanych środków, lecz wypracowywanie rozwiązań, które pomogą w sprawnym przeprowadzaniu procedur wszystkim instytucjom zamawiającym a nie tylko wybranym ich grupom. Stąd też, Urząd podjął prace nad zmianami systemowymi w Prawie zamówień publicznych, które wychodzą naprzeciw postulatом zgłaszanym także przez środowiska naukowe.

Natomiast w kwestii zwolnienia z obowiązku stosowania ustawy – Prawo zamówień publicznych na podstawie art. 4 pkt 3 lit. e, który znajduje zastosowanie do zamówień, których przedmiotem są usługi w zakresie badań naukowych i prac rozwojowych oraz świadczenie usług badawczych, które nie są w całości opłacane przez zamawiającego lub których rezultaty nie stanowią wyłącznie jego własności, w ocenie Urzędu przepis ten nie stwarza problemów interpretacyjnych. Wyłączenie stosowania ustawy – Prawo zamówień publicznych na gruncie art. 4 pkt 3 lit e, dotyczące zamawiania usług badawczo – rozwojowych, może mieć miejsce w dwóch przypadkach:

a) kiedy zamawiający nie opłaca samodzielnie zamówienia w całości (wynagrodzenie za usługi jest pokrywane w części przez inny podmiot), lub

b) kiedy rezultat zamówienia, nie będzie wyłączną własnością zamawiającego (kiedy korzyści płynące z wykonania usług nie będą przeznaczone wyłącznie na użytek zamawiających).

Dla uznania, iż norma art. 4 pkt 3 lit. e ustawy – Prawo zamówień publicznych jest spełniona, wystarczy, że wystąpi przynajmniej jeden z dwóch wymienionych wyżej przypadków. Zamawiający nie będzie stosował ustawy, gdy zamawiane przez niego usługi w zakresie badań naukowych i prac rozwojowych oraz świadczenie usług badawczych będą opłacane również przez podmiot trzeci. Przez usługi nie opłacane w całości przez zamawiającego, należy rozumieć tego rodzaju usługi, za które wynagrodzenie jest uiszczane przy udziale podmiotu trzeciego.

Biorąc pod uwagę wnioski o uwzględnienie wprost w ww. przepisie przesłanki nawiązującej do „odniesienia korzyści” przez zamawiającego w celu usunięcia wątpliwości interpretacyjnych, postulat ten zostanie uwzględniony w toku prac nad nowelizacją ustawy - Prawo zamówień publicznych.

2. W odniesieniu do postulatu dotyczącego szerszego stosowania art. 32 ustawy – Prawo zamówień publicznych w zakresie procedury podziału zamówienia na części, uprzejmie wyjaśniam, iż Urząd Zamówień Publicznych uwzględniając zgłaszane przez środowisko naukowe postulaty, w projektowanej nowelizacji przepisów Prawa zamówień publicznych przygotował propozycję w zakresie doprecyzowania kwestii planowania zakupów. Doprecyzowany zostanie, jak wskazano powyżej, przepis art. 32 ust. 2 ustawy PZP w zakresie dzielenia przez zamawiających zamówień publicznych, w odniesieniu do zamówień planowanych.

3. Podnoszona kwestia udzielania zamówień w trybie negocjacji bez ogłoszenia, w toku którego wymagane jest zaproszenie do negocjacji 5 wykonawców, w ocenie Urzędu Zamówień Publicznych nie powinna stwarzać problemów przy stosowaniu tego trybu. Przepis art. 63 ust. 3 ustawy – Prawo zamówień publicznych pozwala na przeprowadzenie negocjacji z mniejszą liczbą wykonawców, jednak nie mniejszą niż 2, jeżeli z uwagi na

specjalistyczny charakter zamówienia nie jest możliwe zaproszenie większej liczby wykonawców. Przepis ten przewiduje zatem rozwiązanie w sytuacji wskazanej we wniosku, gdy na rynku nie ma na tyle rozwiniętej konkurencji, aby można było znaleźć pożądaną liczbę wykonawców. Natomiast, gdy dostawy, usługi lub roboty budowlane mogą być świadczone tylko przez jednego wykonawcę spełniona zostaje przesłanka udzielenia zamówienia w trybie z wolnej ręki.

Natomiast w zakresie przesłanek zastosowania tego trybu udzielenia zamówienia prowadzone są prace legislacyjne mające na celu rozszerzenie przesłanek zastosowania zamówienia w trybie z wolnej ręki w zakresie zamówień na dostawy rzeczy wytwarzane w celach badawczych, doświadczalnych i rozwojowych o sytuację, gdy mogą być one świadczone tylko przez jednego wykonawcę.

4. Kolejna bariera wskazana we wniosku w zakresie ograniczonego, w ocenie Pana Senatora, wyjątku stosowania języka polskiego w procedurze zamówień, po przeanalizowaniu skutków rozszerzenia wyjątku określonego w art. 9 ust. 3 ustawy - Prawo zamówień publicznych w prowadzeniu postępowania w języku polskim, może zostać zniesiona w drodze zmiany tego przepisu ustawy. Propozycja w tym zakresie została przedstawiona przez Prezesa Urzędu Zamówień Publicznych w projekcie założeń do projektu ustawy o zmianie ustawy - Prawa zamówień publicznych w 2012 r. W związku z uwagami resortów kwestionujących te propozycje zostały one wykreślone z projektu założeń przygotowanych w kwietniu 2013 r.

Jednocześnie pragnę podkreślić, iż Minister Nauki Szkolnictwa Wyższego, w kontekście omawianych wniosków, przyłącza się do postulatów zmian ustawy – Prawo zamówień publicznych w następujących kwestiach:

- rozszerzenia przesłanek zastosowania zamówienia w trybie z wolnej ręki w zakresie zamówień na dostawy rzeczy wytwarzanych w celach badawczych, doświadczalnych i rozwojowych, dotyczącej sytuacji, gdy mogą być one świadczone tylko przez jednego wykonawcę,
- wprowadzenia zakazu dokonywania podziału zamówienia na części wyłącznie w zakresie możliwych do wcześniejszego zaplanowania przez zamawiającego dostaw lub usług (art. 32 ust. 2 PZP),
- wykreślenia progu wartościowego dla zamówień określonych w art. 67 ust. 1 pkt 7 ustawy - Prawa zamówień publicznych,
- wprowadzenia zmian w wyłączeniu obowiązku stosowania ustawy do zamówień na badania i rozwój, których rezultaty nie stanowią wyłącznej korzyści (obecnie: wartości) zamawiającego.

Jednakże, jako najważniejszą zmianę sprzyjającą rozwojowi polskiej nauki, Minister Nauki wskazuje propozycję wprowadzenia specjalnego progu przeznaczonego dla zamówień na dostawy, usługi i roboty budowlane w zakresie badań naukowych i prac rozwojowych, których wartość nie przekracza progu 130 tys. lub 200 tys. euro, co zmierza nie do uelastycznienia procedur przewidzianych ustawą - Prawo zamówień publicznych, lecz do całkowitego wyłączenia stosowania ustawy. W tym zakresie jednak nie jest możliwe przedstawienie spójnego stanowiska, bowiem wprowadzając bezwarunkowe wyłączenie zamówień poniżej progu unijnego, państwo członkowskie naraża się na niezgodność

zastosowanego wyłączenia z Komunikatem Wyjaśniającym Komisji Europejskiej dotyczącym prawa wspólnotowego obowiązującego w dziedzinie udzielania zamówień, które nie są lub są jedynie częściowo objęte dyrektywami w sprawie zamówień publicznych (2006/C 179/02). Komunikat ten zobowiązuje do dokonania analizy, na ile dane zamówienie ma znaczenie dla przepływów transgranicznych i do stosowania zasad traktatowych. Tymczasem zaprezentowana propozycja zmierza do automatycznego wyłączenia zamówień, które nieprzekraczają progu unijnego, niezawierając żadnego zobowiązania dla instytucji zamawiających do przeprowadzenia analizy wpływu na przepływy transgraniczne i ewentualnego przestrzegania zasad traktatowych. Przyjęcie takiego rozwiązania stoi w sprzeczności ze wskazanym Komunikatem. Podkreślenia wymaga, iż w sytuacji gdy zamówienia i konkursy są realizowane bez zastosowania procedur przewidzianych ustawą - Prawo zamówień publicznych, za dokonanie oceny danego zamówienia pod kątem występowania transgranicznego charakteru oraz konieczności stosowania zasad traktatowych odpowiedzialność przed Komisją Europejską oraz audytorami w przypadku korzystania z środków Unii Europejskiej spoczywa wyłącznie na zamawiającym. Natomiast udzielenie zamówienia publicznego w oparciu o przepisy ustawy - Prawa zamówień publicznych zwalnia zamawiającego od dokonywania takiej analizy. Żaden organ nie może podważyć działania zamawiającego, jeżeli właściwie zastosował przepisy ustawy - Prawo zamówień publicznych. Za zastosowanie przepisów niewłaściwie wdrożonych do krajowego porządku prawnego przed Komisją Europejską odpowiada państwo, nie zaś zamawiający.

Ponadto, nie kwestionując potrzeby dokonania zmian w ustawie – Prawo zamówień publicznych we wskazanym powyżej zakresie, podnieść również należy, iż z analizy postulatów zmian w ustawie – Prawo zamówień publicznych zgłaszanych przez środowiska naukowe wynika, iż często problemy związane z udzielaniem zamówień publicznych przez jednostki naukowe, zdają się wskazywać bardziej na trudności organizacyjne środowisk akademickich (naukowych) związane z właściwym stosowaniem przepisów przedmiotowej ustawy niż na problemy wynikające z brzmienia jej przepisów.

Przedstawiając powyższe podkreślić należy, iż kwestia wydatków ponoszonych przez poszczególne jednostki naukowe w związku z udzielaniem zamówień publicznych oraz organizacją komórki w jednostce zamawiającego powołaną w celu przygotowania i przeprowadzenia postępowań o udzielenie zamówienia publicznego, należy do sfery organizacyjnej i planowania budżetowego w danej jednostce, nie może natomiast stanowić materii ustawy – Prawo zamówień publicznych.

Z wyrazami szacunku
P. 91

Do wiadomości:

Pani **prof. Barbara Kudrycka**
Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego